

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

Təsdiq edirəm
Tədris məsələləri üzrə prorektor v.i.e:
_____ dos. Zaur Məmmədov
"_____" _____ 2025-ci il

Fənn sillabusu

İxtisaslaşma: 060119-Təhsildə qiymətləndirmə və monitoring

Fakültə: Tarix-coğrafiya və incəsənət (Magistatura)

Kafedra: Pedaqogika, psixologiya və incəsənət

I. Fənn haqqında məlumat

Fənnin adı: Ümumi təhsil sistemində yeni qiymətləndirmə mexanizmləri

Fənn proqramı: "Pedaqogika, psixologiya və incəsənət" kafedrasının 14 sentyabr 2022-ci il tarixli iclasında müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir (Protokol N 1)

Kodu: MİF-B04.5

Tədris ili: II (2025-2026) semestr: III

Tədris yükü: Ümumi 240 saat. Auditoriya saati-45 saat (30 saat müəhazirə, 15 saat seminar)

Tədris forması: Əyani

AKTS üzrə kredit: 8 kredit

Tədris dili: Azərbaycan dili

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, dərəcəsi: ped.e.n., dos. Əliyev Afiq Xanoğlu oğlu

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Ə.məmmədov k. 19

E-mail ünvanı: qi.afiq1958@gmail.com

III. Təvsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

Əsas:

1. Azərbaycan Respublikasında ümumi təhsil sistemində Qiymətləndirmə konsepsiyası. Bakı 2013

2. A.O. Mehrabov Azərbaycan təhsilinin müasir problemləri. Bakı, "Mütərcim", 2007.

2. P.B.Əliyev Təhsil sisteminin humanistləşdirilməsi və demokratikləşdirilməsi // ARTI-nin "Elmi əsərləri". Bakı, 2006.

3. Майоров А. Мониторинг в образовании. М., 1998.

4. S.S.Xəlilov Təhsil, təlim, tərbiyə. Bakı, "Azərbaycan Universiteti" nəşri, 2005.

5. V.O.Orucov Təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsi amilləri // Azərbaycan məktəbi. Bakı, 2006, №6.

6. T.Hacıyev Monitoring, qiymətləndirmə və təhsilin keyfiyyəti // Azərbaycan müəllimi, 22 dekabr, 2011.

7. Kurikulum, Metodika, Pedaqogika TAlM, Maksimum. Bakı 2023

IV. Prerekvizitlər: Bu fənnin tədrisi üçün öncədən hansı fənnin tədris olunmasına zərurət yoxdur.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi:

Kursun tədrisi "Azərbaycan Respublikasının təhsil sistemində Qiymətləndirmə Konsepsiyasından" irəli gələn məktəbdaxili qiymətləndirmə məsələlərini öyrənmək və tətbiq etmək məqsədi daşıyır.

Burada qiymətləndirmənin mahiyyəti, məqsədi, məzmunu müəyyən edilmiş, məktəbdaxili qiymətləndirmənin növləri, üsul və vəsaitləri, təhsilənlərin attestasiyası və digər məsələlər müəyyən edilmişdir.

VII Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmaz, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahan билетinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal – tələbə keçilmiş materialı dərindən başa düşür, cavab dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal – tələbə keçilmiş materialı dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir, mövzunun mətnini tam açə bilir.
- 8 bal – tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir.
- 7 bal – tələbə keçilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir.
- 6 bal – tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal – tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal – tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir.
- 3 bal – tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin əsaslandırə bilmir.
- 1-2 bal – tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal – suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

Ümumi balların cəmi	Qiymət (sözlə)	Hərflə
91-100	əla	(A)
81-90	çox yaxşı	(B)
71-80	Yaxşı	(C)
61-70	Kafi	(D)
51-60	qənaətbəxş	(E)
51 baldan aşağı	qeyri-kafi	(F)

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

X. Təqvim-mövzu planı: 45 saat (30 saat mühazirə, 15 saat seminar)

Nö	Keçiriləcək mövzuların məzmunu	Müh.	Sem.	Tarix
1.	Mövzu: Azərbaycan Respublikasının ümumtəhsil sistemində Qiymətləndirmə Konsepsiyası Plan: Qiymətləndirmə Konsepsiyasının mahiyyəti və məzmunu Müasir dövrdə qiymətləndirmə fəaliyyətinə qoyulan tələblər Konsepsiyanın yaradılması üçün zəruri səbəblər Mənbə: [1,2,3].	2		
2.	Mövzu: Şagird nailiyyətinin qiymətləndirilməsi Plan: Müasir dövrdə qiymətləndirmə fəaliyyətinə qoyulan tələblər Şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi sahəsində mövcud olan problemlər Mənbə: [1, 5, 6].	2	2	
3.	Mövzu: Qiymətləndirmə konsepsiyasının yaradılması üçün zəruri səbəblər Plan: Təhsildə Ənənəvi və müasir paradıqmalar Qiymətləndirmə konsepsiyasında məqsəd və fəaliyyət Şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi sisteminin vəzifələri Mənbə: [1, 3, 6].	2		
4.	Mövzu: Şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsinin əsas xüsusiyyətləri Plan: Qiymətləndirmə zamanı əks-əlaqə komponentləri Şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsində əsas prinsiplər. Ümumi təhsil sistemində şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi və monitorinqi sistemi Mənbə: [1, 4, 5].	2	2	
5.	Mövzu: Əsas qiymətləndirmə növləri Plan: Məzmun standartlarının mənimsənilməsində qiymətləndirmənin rolu Qiymətləndirmə vasitələrinin hazırlanması Mənbə: [1, 2, 4].	2		
6.	Mövzu: Məktəbdaxili qiymətləndirmənin mahiyyəti və məzmunu Plan: Şagird nailiyyətlərinin və irəliləyişlərinin monitorinqi sistemi Kurrikulum üzrə qiymətləndirmə Mənbə: [1, 5, 6].	2	2	
7.	Mövzu: Milli qiymətləndirmənin mahiyyəti və məzmunu Plan: Milli qiymətləndirmənin məqsəd və vəzifələri Milli qiymətləndirmənin keçirilmə formaları Mənbə: [1, 3].	2		
8.	Mövzu: Milli qiymətləndirmə təlimatı Plan: Şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi və monitorinqi sistemi Milli qiymətləndirmə təlimatı: sistemlilik, planlılıq Mənbə: [1, 6].	2	2	
9.	Mövzu: Beynəlxalq qiymətləndirmə Plan: Beynəlxalq qiymətləndirmənin mahiyyəti və məzmunu Beynəlxalq qiymətləndirmə proqramı üzrə həyata keçiriləcək əsas tədbirlər Mənbə: [1, 6].			

		2		
10.	Mövzu: Məktəbdaxili qiymətləndirmə Plan: Məktəbdaxili qiymətləndirmənin izahı. Qiymətləndirmə standartı Mənbə: [1, 3].	2	2	
11.	Mövzu: Diaqnostik qiymətləndirmə Plan: Diaqnostik qiymətləndirmənin mahiyyəti Diaqnostik qiymətləndirmənin üsul və vasitələri Mənbə: [1, 6].	2		
12.	Mövzu: Formativ qiymətləndirmə Plan: Formativ qiymətləndirmənin üsul və vasitələri Rubriklərin mahiyyəti və təbiiqetmə qaydaları Mənbə: [1, 4].	2	2	
13.	Mövzu: Formativ qiymətləndirmə vasitələri Plan: Formativ qiymətləndirmə zamanı istifadə olunan vasitələr Əks əlaqənin qurulması. Effektiv rəyin verilməsi. Mənbə: [1, 6].	2		
14.	Mövzu: Summativ Qiymətləndirmə Plan: Summativ qiymətləndirmənin mahiyyəti Qiymətləndirmə zamanı toplanmış balların hesablanması Mənbə: [1, 3].	2	2	
15.	Mövzu: Qiymətləndirmə islahatından gözlənilən nəticələr Plan: Əldə edilməsi nəzərdə tutulan nailiyyətlər Qiymətləndirmənin nəticələrinə yenidən baxılması Mənbə: [1, 5, 6].	2	1	
	Cəmi:45 saat	30s.	15s.	

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

Fənnin tədrisi tələbələrə:

- Yeni qiymətləndirmədə obyektivliyin zəruriliyini aşılrayır;
- Qiymətləndirmə fəaliyyətinə qoyulan tələbləri formalaşdırır;
- Qiymətləndirmə prinsiplərinin pozulmasının yolverilməzliyini təlqin edir;
- Qiymətləndirmə nəticələrinin aparılmasını öyrədir;
- Qiymətləndirmədə vacib olan konkret məqsədləri araşdırmağı öyrədir.

Öyrənən tanış olur:

- Yeni qiymətləndirmə mexanizmi ilə;
- Qiymətləndirmə zamanı yarana biləcək problemlərlə;
- Qiymətləndirmə sisteminin vəzifələri ilə;
- Yeni qiymətləndirmə mexanizminin mahiyyəti ilə;
- Qiymətləndirməni müəyyənləşdirən forma, üsul və vasitələrlə.

XII. Fənn üzrə təlim nəticələri:

- qiymətləndirmə konsepsiyasının mahiyyətini dərk edir,
- yeni qiymətləndirmə mexanizminin mahiyyətini və vəzifələrini izah edir,
- müasir dövrdə qiymətləndirmə fəaliyyətinə qoyulan tələblərin mahiyyətini anlayır,
- şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi sahəsində mövcud olan problemləri müəyyənləşdirir,
- şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi sisteminin vəzifələrini izah edir,
- şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsinin əsas xüsusiyyətlərini müqiyisəli şəkildə izah edir,
- qiymətləndirmə standartlarının və qiymətləndirmə vasitələrinin hazırlanması üzrə ilkin biliklərə yiyələnir,
- kurikulum üzrə qiymətləndirmə fəaliyyətinin təlim standartlarına uyğunluğunu müəyyənləşdirir,
- beynəlxalq qiymətləndirmənin funksiyalarını anlayır,
- milli qiymətləndirmənin vəzifələrini dərk edir,
- məktəbdaxili qiymətləndirmənin mahiyyəti və məzmununu izah edir,
- qiymətləndirmə fəaliyyətindən gözlənilən nəticələri müəyyənləşdirir.

XIII. imtahan sualları:

1. Milli kurikulum layihəsi. "Kurikulum islahatı"
2. Qiymətləndirmə Konsepsiyasının mahiyyəti və məzmunu
3. Müasir dövrdə qiymətləndirmə fəaliyyətinə qoyulan tələblər
4. Konsepsiyanın yaradılması üçün zəruri səbəblər
5. Müasir dövrdə qiymətləndirmə fəaliyyətinə qoyulan tələblər
6. Şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi sahəsində mövcud olan problemlər
7. Təhsildə Ənənəvi və müasir paradigmlər
8. Qiymətləndirmə konsepsiyasında məqsəd və fəaliyyət

9. Şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi sisteminin vəzifələri
10. Qiymətləndirmə zamanı əks-əlaqə komponentləri
11. Şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsində əsas prinsiplər.
12. Ümumi təhsil sistemində şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi və monitoringi sistemi
13. Məzmun standartlarının mənimsənilməsində qiymətləndirmənin rolu
14. Qiymətləndirmə vasitələrinin hazırlanması
15. Məktəbdaxili qiymətləndirmənin mahiyyəti və məzmunu
16. Şagird nailiyyətlərinin və irəliləyişlərinin monitoringi sistemi
17. Kurrikulum üzrə qiymətləndirmə
18. Milli qiymətləndirmənin məqsəd və vəzifələri
19. Milli qiymətləndirmənin keçirilmə formaları
20. Şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi və monitoringi sistemi
21. Milli qiymətləndirmə təlimatı: sistemlilik, planlılıq
22. Beynəlxalq qiymətləndirmənin mahiyyəti və məzmunu
23. Beynəlxalq qiymətləndirmə proqramı üzrə həyata keçiriləcək əsas tədbirlər
24. Məktəbdaxili qiymətləndirmənin izahı.
25. Qiymətləndirmə standartı
26. Diagnostik qiymətləndirmənin mahiyyəti
27. Diagnostik qiymətləndirmənin üsul və vasitələri
28. Formativ qiymətləndirmənin üsul və vasitələri
29. Rubrikaların mahiyyəti və tətbiqetmə qaydaları
30. Formativ qiymətləndirmə zamanı istifadə olunan vasitələr
31. Əks əlaqənin qurulması. Effektiv rəyin verilməsi.
32. Summativ qiymətləndirmənin mahiyyəti
33. Qiymətləndirmə zamanı toplanmış balların hesablanma qaydası
34. Əldə edilməsi nəzərdə tutulan nailiyyətlər
35. Qiymətləndirmənin nəticələrinə yenidən baxılması

XIV. Kollektiv sualları:

I Kollektiv sualları

1. Milli kurikulum layihəsi. "Kurikulum islahatı"
2. Qiymətləndirmə Konsepsiyasının mahiyyəti və məzmunu
3. Müasir dövrdə qiymətləndirmə fəaliyyətinə qoyulan tələblər
4. Konsepsiyanın yaradılması üçün zəruri səbəblər
5. Müasir dövrdə qiymətləndirmə fəaliyyətinə qoyulan tələblər
6. Şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi sahəsində mövcud olan problemlər
7. Təhsildə Ənənəvi və müasir paradigmlər
8. Qiymətləndirmə konsepsiyasında məqsəd və fəaliyyət
9. Şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi sisteminin vəzifələri
10. Qiymətləndirmə zamanı əks-əlaqə komponentləri

II Kollektiv sualları

1. Şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsində əsas prinsiplər.
2. Ümumi təhsil sistemində şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi və monitoringi sistemi
3. Məzmun standartlarının mənimsənilməsində qiymətləndirmənin rolu
4. Qiymətləndirmə vasitələrinin hazırlanması
5. Məktəbdaxili qiymətləndirmənin mahiyyəti və məzmunu
6. Şagird nailiyyətlərinin və irəliləyişlərinin monitoringi sistemi
7. Kurrikulum üzrə qiymətləndirmə
8. Milli qiymətləndirmənin məqsəd və vəzifələri
9. Milli qiymətləndirmənin keçirilmə formaları
10. Şagird nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsi və monitoringi sistemi

Ümumi təhsil sistemində yeni qiymətləndirmə mexanizmləri fənninin sillabusu 060119-" Təhsildə qiymətləndirmə və monitoring" ixtisası (proqramı) üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. Sillabus "Pedaqogika, psixologiya və incəsənət" kafedrasının 12 sentyabr 2025-ci il tarixli iclasında (protokol №01) müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir.

Fənn müəllimi:

dos. A.X.Əliyev

Kafedra müdiri:

dos. A.X.Əliyev